K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

NR. 80 8. Października 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Pełnomocnik na Kraj wydał nast. ode-
zwę: "Polacy! z początkiem 5-go roku
wojny wkraczamy w jej ostateczny okres.
Zwycięstwo jest ponad wszelką wątpli-
wość pewne, choć dla Narodu Polskiego
droga do niego jeszcze trudna i cięż-
ka, prowadząca przez cierpienie i mękę.
Masowe mordy, obozy, przesiedlenia w lu-
bełskiem, sandomierskiem, niszczenie wsi
w całym kraju mordy na Wołyniu, niszcze-
nie ludności pol. przez dywersyjne ban-
dy - oto bilans czwartego roku. W bole-
snym odmęcie cierpień składa daninę
cały naród, lecz szczególnie są wielkie
ofiary w szeregach Polski Podziemnej,
od kierowniczej warstwy aż do bezimien-
nych, pełnych ogromu entuzjazmu, szarych
żołnierzy i cichych pracowników. Mimo
tych ofiar i cierpień, obecnie jak i
w zaraniu walki musimy pozostać bez-
względnie twardzi i nieustępliwi, pro-
wadząc ją aż do zwycięstwa."

W dalszym ustępie wzywa Pełnomocnik
do skupienia się przy Panu Prezydencie,
Radzie Narodowej i Rządzie. Zapowiedź
odbudowy Państwa na "zasadach demokra-
tyczno-republikańskich" brzmi jednak
w ustach Pełnomocnika dziwnie nieszcze-
rze jeśli równocześnie powołuje się on
na 4 główne stronnictwa polityczne",
które, jak wiemy są skonfederowane wyra-
źnie wbrew zasadom demokracji i głoszą
hasła usuwania sił przeciwnych partii,
zestawianych niegodnie wprost z okupan-
tami.

Ze zdziwieniem notujemy również
przemówienie min. Kota na Zjeździe pol.
Nauczycielstwa w Londynie o tym, "że
demokracja i tolerancja zawsze były
podstawami naszego życia. "Czyżby szczy-
tne hasła demokracji i tolerancji mia-
no tylko na pokaz dla Anglików, a w Kra-
ju planowano stosowanie nietolerancji
nawet wobec rodaków!?

Dodamy jeszcze, że "Świt" w odpowie-
dzi dziennikarzom amer. przysyłającym
pozdrowienia prasie podziemnej podkre-
śla znaczenie, jakie przywiązujemy do
wolności słowa. Nadmienia nawet, że pis-
ma podziemne w Polsce są często druko-
wane w drukarniach stronnictw odmiennych
przekonaniach politycznych, bo pomoc
wzajemna obowiązuje. Słusznie! Jakże
jednak wobec tych sprawiedliwych za-
sad wygląda osławiona deklaracja "gru-
bej czwórki" rzucająca hasła wsteczne
i krzywdzące?! Nadejdzie czas, w którym
autorzy deklaracji pokryją się rumień-
cem wstydu za słowa popędliwe, wypo-
wiedziane w czasie wojny, która tak bo-
lesne szczerby porobiła wsród walczą-
cych w pierwszych szeregach Polski
Podziemnej.

5.X. odbyło się posiedzenie Rady Mi-
nistrów w becności Naczelnego Wodza
gen. Sosnkowskiego. Po referacie Naczel-
nego Wodza i Min. spr. zagr. przeprowa-
dzono szczegółową dyskusję nad sytua-
cją militarną i polityczną i powzię-
to szereg wniosków na najbliższą przy-
szłość.

1.X. odbyło się posiedzenie Rady Mi-
nistrów pod przewódnictwem Premiera,
który złożył sprawozdanie z ważnych
decyzji powziętych w Kraju. Decyzje te
będą podane do wiadomości rządom W.
Brytanii i USA. Obradowano również nad
tokiem pracy w międzysojuszniczej Komi-
sji dla zaopatrzenia i pomocy powojen-
nej dla krajów Europy.

Stronnictwo Ludowe w Kraju wydało
"Przykazania dla chłopa pol." Wzywa
w nich do trzymania się pazurami zie-
mi, nie obniżania produkcji, która może
być potrzebna dla Sił Zbrojnych Pol.,
nie trzymania gotówki, sabotowania kon-
tygentów, sprzedawania produktów na
wolnym rynku, przyczym pamiętać należy,
że ludność miejska zubożała.

W rócznicę kapitulacji Warszawy,
burmistrz jednego z miast prowincjo-
nalnych Anglii zorganizował obchód
pod hasłem: "Odbudujemy Warszawę!"

W Tomaszowie urządził gub. Frank
dożynki dla Niemców. Żalił się na nich
na oporność Polaków.

Poseł Ciołkosz omawiał w radio ob-
jawy terroru niem. w półnc. Włoszech.
Zamordowano tam 2 przywódców socjali-
stycznych Brunona Buozzi b. posła i
burmistrza Turynu i Govanniego Revadę
z Mediolanu.

W Londynie odbył się Zjazd Nauczy-
cielstwa pol. Min. ks. Kaczyński odpra-
wił nabożeństwo w katedrze w Westmin-
sterskiej. Na otwarcie Zjazdu wygłosił
przemówienie prez. Raczkiewicz. W mowie
programowej ks. Kaczyński nakreślił pla-

ministerstwa oświaty i podniósł
ny ministerstwa oświaty i podniósł
wielkie znaczenie brytyj.myśli pedago-
gicznej dla odbudowy oświaty w Polsce.
Prof.Grabski mówił o roli oświaty dla
rozwoju rolnictwa i przemysłu w Kraju.
Prem.Mikołajczyk w liście do prezesa
Związku podniósł zadanie nauczyciel-
stwa dla odbudowy szkolnictwa.Z Krako-
wa donoszą,że rodzina gub.Franka ewa-
kuuje się do Bawarii.Wśród licznych
skradzionych przedmiotów zabiera ona
obraz Leonardo da Vinci "Dama w grono-
stajach" zrabowany z Muzeum ks.Czarto-
ryskich.Architekt na Wawelu każe so-
bie do mieszkania przesyłać przedmio-
ty muzealne nibyto do oceny i odrazu
w pakach odsyła je na swoje nazwisko
do Niemiec.Poznań już tak złupiono,że
już niema co kraść.Niemiecka firma ka-
mieniarska zakupiła wszystkie nagrob-
ki na pol.cmentarzach.Poznaniacy żar-
tują,że Niemcy już zawczasu zaopatru-
ją się w nagrobki.Czy aby im ich wy-
starczy?

Kapelan naczel.harcerstwa zwrócił
się z przemową przez radio londyńskie
do harcerstwa w Kraju."Żądamy od was-
mówił- czuwania nad waszym zdrowiem
osobistym,moralnym i fizycznym."

Polska prasa podziemna donosi,że
27.VI.w dniu imienin Pana Prezydenta
wywieszona została na murach Zamku w
Warszawie flaga narodowa,którą Niemcy
zdjęli dopiero po 5 godz.W tym samym
dniu"Kurier Warszawski" ukazał się
z czerwonym nadrukiem:Prez.Rzeczpospo-
litej Władysławowi Raczkiewiczowi i
Wodzowi Naczelnemu gen.Władysławowi
Sikorskiemu"Polska Walcząca".Dnia
28.września,w rocznicę upadku Warsza-
wy odbyły się w stolicy liczne manife-
stacje.Zawieszono nazwy ulic:Aleje
gen.Sikorskiego,plac prez.Starzyńskie-
go itd.

"Świt" przypomina,że pierwsze porwa-
nia i wywozy z Polski na Sybir były
już za Katarzyny Wielkiej.Potem w jej
imieniu amb.Repnin przygotowywał roz-
biory.Polscy komuniści z PPR kontynuu-
ją teraz robotę Repnina.W artykule
"Prawda" p.t."Walka Narodów o wyzwole-
nie Europy" niejaki Ponarew pisze m.i.
że "polityka zagraniczna rządu pol.nie
dopuszcza do zorganizowania partyzan-
tki na ziemiach Polski w zupełnej ja-
wnej tendencji przyciągania wojny.Lud
polski jednak rozwiązał tę kwestię
pozytywnie i tysiące chłopów ucieka
do zbrojnych oddziałów.Doświadczenie
pokaże to w przyszłości nie tylko na
ziemiach sow.Ukrainy Zach.,ale i we
Francji i Jugosławii,gdzie leży in-
teres kraju i narodu.Winy za cier-
pienia ludu przy prześladowaniach i
bestialskich metodach Niemców - pisze
dalej "Prawda" - należy szukać u tych
czynników,które każą czekać i czekać,
aby tylko przypadkiem nie dać się
sprowokować a nie dbają o ofiary."
"Świt" polemizuje z tymi żądaniami
Moskwy,które mają głównie interes ko-
munizmu na oku!

W Warszawie zastrzelony został
kat młodzieży pol.August Kretschmer
komendant obozu karnego na ul.Gęsiej.
W Warszawie zastrzelono również ko-
mendanta Bürkla na rogu Marszałkow-
skiej i Litewskiej.

"Köln.Ztg." podaje statystykę Niem-
ców w "Wartegau".Ogólna liczba wynosi
około 300 tys.Osadnicy otrzymali 33
tys.gospodarstw,obszar wielkości Flan-
drii,11 tys.Volksdeutschów powiększy-
ło swe gospodarstwa.

Dr.Davies przedstawiciel Czerw.
Krzyża amer.zwiedził szereg obozów
jeńców pol.w Niemczech.W odczytach
swoich nazywa polskie obozy wzorem
organizacji,wszyscy uczą się i dok-
ształcają.Wygląd jeńców świadczy o
niedożywianiu.Polonia amer.wysłała
56 tys.paczek,a ostatnio 56 tys.mun-
durów i ubrań.

Prez.Raczkiewicz udekorował Wielką
Wstęgą Polonia Restituta Allana Broo-
ka szefa sztabu imperialnego.

6.X.na jednym z cmentarzy londyń-
skich odsłonięto tablicę pamiątkową
ku czci Pawła Strzeleckiego wielkie-
go pol.podróżnika,jednego z odkrywców
Australii.

"Świt" ubolewa,że gen.Kubeliunas
wzywa Litwinów do wstępowania w sze-
regi "Selbstschutzdienstu"."Świt"
ostro potępia przedstawicieli pol.
arystokracji,którzy trwonią pieniądz
w domach gry i w lokalach rozrywkowy
Warszawy.

Wczoraj w rannych godzinach we
Lwowie czytano niem.odezwę,rzekomo
podpisaną przez gub.Franka do "Volks
genossen",wzywającą do tępienia pogło

sek jakoby Hitler był ciężko chory i władza miała przejść w ręce "Wehrmachtu", dążącego do pokoju. Gestapo gorliwie szukało tych odezw i zrywało je dokładnie. Ludzie mieli jednak kilka godzin dobrej zabawy.

Lotnictwo pol. liczy 12 tys. ludzi i stale wzrasta, stojąc na drugim miejscu po lotnictwie brytyjskim.

II. SYTUACJA NA FRONTACH.

POŁUDNIE: Oddziały VIII-mej armii wysadziły desant na wschod. wybrzeżu i zajęły Termoli, 70 klm. na płc. od Foggi. Oddziały desantowe utrzymały się tam aż do chwili przybycia sił głównych. W Termoli wyładowano dalsze trasnporty wojsk. Na zach. wybrzeżu oddziały VIII-mej armii przekroczyły rzekę Caloro, zajęły Monte Sarchio, Averso, Maddaloni, zagrażając Capoi. Dotąd na lotniskach we Włoszech zdobyto 377 samolotów nieuszkodzonych. Na Korsyce zajęto port Bastia. Na wyspie Kos toczą się zacięte walki. Bombardowano Bolzano, Pizę, Bolonię, Grosseto. Niemcy otrzymali rozkaz przy cofaniu się niszczenia wszystkiego coby się mogło przydać. Niemcy mieli opanować wyspę Leros, obok Kos. Na Bałkanach trwają w dalszym ciągu walki w różnych rejonach. W Czarnogórze powstańcy zajęli Kolasin, 70 klm. od wybrzeża. W Bośni zajęto miasto Turla, na północ od Sarajewa. W Sandżaku zajęto Bielopol. Wyżsi oficerowie ang. przybyli z Grecji do Londynu i złożyli sprawozdanie prem. Churchillowi z partyzantki greckiej. Na Adriatyku wyparto Niemców z wyspy Łosin, 80 klm. od Poli. W Albanii zdobyto miasto Kruja. W Bułgarii odbyły się demonstracje proalianckie.

ZACHÓD: 3.X. Silne formacje bombardowały Kassel, zakłady Haenschla, największą w Europie fabrykę parowozów. W ciągu 30 min. zrzucono 1500 ton bomb. 4.X. atakowano w dzień Frankfuhrt n/Menem. W nocy znów bombardowano Frankfuhrt nadto Ludwigshafen. We wrzesniu zrzucono ogółem na linii kolejowej milion bomb. Koło wybrzeży norweskich uszkodzono szereg statków handlowych niem. W czasie nalotu na Kassel trafiono składy amunicji. Jedna z eksplozji spowodowała lej o średnicy 100 mtr. 14 fabryk zostało tam uszkodzonych. Obrona niem. jest zdezorientowana i nie wie, gdzie oczekiwać ataku. Ofenzywa powietrzna na zachodzie trwa bez przerwy, obrona jest już znużona ustawicznym atakiem.

WSCHÓD: Na odcinku Homla, Mohylewa, Witebska i Wielkich Łuków trwają nadal ciężkie walki. Wojska gen. Popowa 40 klm. na wschód od Mohylewa umocniły swe pozycje nad rzeką Pronią. W rej. Homla jeden pułk niem. został całkowicie zniesiony. Koło Mińska partyzanci zmietli Niemców w walce. W rej. Witebska zajęto 48 miejscowości. Na innych odcinkach działalność lokalna. Niemcy są jednak, zdaniem komentatora radia z Moskwy, w wielkim błędzie, jeżeli myślą, że obecna pora pozwoli im odetchnąć i wzmocnić nowe linie oporu.

III. RÓŻNE.

Konferencja ministrów 3 mocarstw odbędzie się niebawem w Moskwie. Wszystkie zagadnienia strategiczne i polityczne będą tam poruszone, a zagadnienie wschodniej Europy będzie przedmiotem szczególnie głębokich rozważań.

Przez radio Moskwa przemawiał członek Czerw. Krzyża Manuilski, który oświadczył, że Zw. Sow. czyni całość niem. sił zbrojnych odpowiedzialną za okrucieństwa popełniane w Rosji.

W Danii zaprowadzili Niemcy ostre zarządzenia antyżydowskie. Żydów wyeliminowano z życia społecznego. 1500 Żydów aresztowano i Niemcy wywieźli ich w niewiadomym kierunku. Rząd szwedzki złożył w Berlinie protest przeciw prześladowaniu Żydów w Danii, udzielając równocześnie schronienia wszystkim którzy się uratują. Do Szwecji przybył z Danii prof. Niels Bohr, jeden z nasławniejszych współczesnych fizyków.

Sprawozdawca wojskowy radia moskiewskiego analizując sytuację militarną Niemiec zaznaczył m.i., że Niemcy będą nadal walczyć we Włoszech nieznacznymi tylko siłami. Ściągając dywizje z Francji osłabiliby się znacznie na tym niebezpiecznym gruncie. Już walki na Korsyce dają bowiem przedsmak "rozrachunków" w samej Francji. Groźne położenie na Bałkanach nie pozwala wyciągnąć stamtąd ani jednej

dywizji. Armia jugosł. wyposażona w czołgi, artylerię, lotnictwo i broń. IV-tej armii włoskiej i wspierana przez 60 tys. partyzantów nie jest przeciwnikiem do lekceważenia. O froncie wschodnim nie trzeba mówić. Z tej sytuacji niem. wynikają ciemne machinacje polityki, starającej się zdobyć życzliwość Greków i innych narodów podbitych i rozsiewającej pogłoski o odrębnym pokoju z Sowietami. Lecz dziś Hitler jest kompletnie rozszyfrowany i machinacje te nie osiągną celu.

Kandydat na Prez. USA ze stronnictwa republikańskiego Wilkie rozpoczął kampanię wyborczą pod hasłem nowej polityki zagran., ataku na izolucjonizm i dążeń do zabezpieczenia bezpieczeństwa narodowi amerykańskiemu i innym narodom.

Rząd marsz. Badoglia traktowany jest przez Aliantów nie jako rząd państwa sprzymierzonego, ale jako państwa współdziałającego.

Prymas Węgier kard. Serody oświadczył, że nie ma możności przesłania Papieżowi wyrazów współczucia z powodu szczególnych okoliczności.

Premier połudn. Afryki gen. Smuts przybył znów do Londynu, gdzie ma wziąć udział w naradach jako członek gabinetu wojennego.

Admirał King naczelny d-ca floty amer., admirał Nitmitz, d-ca floty na Pacyfiku, i adm. Halsey, d-ca wojsk sojuczych zakończyli narady nad przyszłą strategią na Pacyfiku.

W Londynie odbyła się międzynarodowa konferencja kolejarzy, reprezentowana przez 17 narodów. M. i. byli też kolejarze niemieccy i austriaccy. Konferencja omawiała 2 naczelne zagadnienia, 1/ w jaki sposób po klęsce Hitlera odbudować system kolejowy w Europie, 2/ jak kolejarze w krajach zajętych mogą przyspieszyć klęskę Hitlera.

Szwedzkie min. spr. zagr. podało do wiadomości, że rząd szwedzki wydał zakaz tranzytu przez Szwecję płynnego paliwa. W skutek tego Niemcy będą zmuszeni zaopatrywać jednostki w Norwegii i Finlandii drogą morską, narażoną na ataki lotnictwa i łodzi podwodnych.

Arcyb. Cantebury w czasie uroczystego nabożeństwa w katedrze w Westminster z powodu czwartej rocznicy bitwy o W. Brytanię powiedział, że arcybiskup Jorku przywiózł z Moskwy błogosławieństwo patriarchy moskiewskiego i pozdrowienia społeczeństwa sowieckiego dla narodu angielskiego. Wyraził on podziw dla potęgi religii, która przetrwała w Rosji lata najcięższych prześladowań.

Bevin wyraził się, że W. Brytania mogłaby się stać pomostem między USA a ZSSR w współpracy pokojowej. Greenwood jest zdania, że ani USA, ani ZSSR nie będą mogły w przyszłości izolować się.

Niemcy mobilizują pod broń mężczyzn nawet 69-tnich. Takich wypadków nie było jednak w poprzedniej wojnie.

W Chalons sur Saone zniszczono 3 wielkie elektrownie, produkujące ćwierć miliona KW. Zniszczono również elektrownię zasilającą zakłady Schneider - Creuzot.

Aleksander Bogumołow został mianowany amb. sow. przy francuskim Komitecie wyzwolenia.

----0000----

Na fundusz prasowy złożono w zł. Gwiazdka 20, JS 20, El. Jot 30, Jot. Be 20, Plomba 20, Glankopis 50, Fuks 10, Żyrafa 10, Reniferek 20, Krzyżyk 10, Wawa 160 ark. kalki.

Fundusz specjalny: Okoń 100, Niedzwiedź 100, Żagodny 20, Maryna 70, Maciek 50, Filipek 50, Nadzieja 50, Pliszka 50, Tur 20, Mir 20, Okoń 30, Stary I 100, Amor 50,

Perbel koszula onuce, chustka, Pesymistka wata.

---000---

Z ostatniej chwili: 7. X. wojska sow. przystąpiły do ofenzywy na całym froncie od Witebska po półwysep Taman oraz nad rzeką Wołchów, gdzie zajęte zostało miasto Kirycze 100 klm. na płd. wsch. od Lenigradu, dokonując włamania na 15 klm. Ważny węzeł kol. Newel 50 klm. na płd. zach. od Wielkich Łuków, a 120 klm. od granicy łotewskiej zajęte, linia kol. Leningrad-Kijów przerwana, włamanie na 20 klm. Dniepr przekroczono w 3 miejscach utworzono przyczółki na prawym brzegu na płn. i płd. wschód od Kijowa, oraz na płd. wsch. od Kremeńczuka. Zdobyto port i miasto Taman.

--!!--